

História školstva v Černovej

Najstaršia zmienka v súvislosti so školstvom a školou sa viaže k roku 1857, kedy mesto Ružomberok dalo na vlastné náklady postaviť Ľudovú školu v Černovej. Bola to škola drevená a stála približne na mieste terajšej školy. Jej prvým učiteľom bol Jozef Záhora. V škole neboli lavice ale „TÁFLE“ (podobali sa na krčmárske stoly)

1878 - drevená škola bola zbúraná a na jej mieste dalo mesto Ružomberok postaviť školu väčšiu, priestrannejšiu, murovanú. Vyučoval v nej učiteľ Ján Holdoš. Ten učil aj Andreja Hlinku a presvedčil jeho rodičov, aby ho dali študovať.

1887 - učebňa bola prepravená drevenou priečkou a ako druhý učiteľ bol dosadený Ondrej Kollár.

1902 - mesto dáva postaviť novú školu na kraji nižného konca dediny (Kultúrny dom). Priečna stena v starej škole bola zbúraná. Prichádza učiteľ Jozef Klimko. Po odchode J. Holdoša ďalším učiteľom bol Ján Tholt.

Z VYUČOVANIA

V letných mesiacoch sa obvykle učievalo len od 6:00 do 8:00 hodiny. To preto, aby deti mohli pomáhať rodičom pri poľných prácach. Dochádzka do školy bola však aj tak zlá. Mnohé z detí navštevovali školu len v zimných mesiacoch. Väčšina z nich už ako 11-12 roční odchádzali na zárobky. Chlapci na pltnicu a dievčatá do služby do mesta. Tak sa mnohí z nich nenaučili ani písať a ešte na začiatku nášho storočia boli obyvatelia, ktorí sa podpisovali tromi krížikmi.

NOVŠIA HISTÓRIA ŠKOLSTVA A TERAJŠEJ BUDOVY ŠKOLY

9. december 1933 - rozhodlo obecné zastupiteľstvo mesta Ružomberok postaviť v Černovej novú školu.

12. august 1934 - bol o 9:00 položený

základný kameň.

3. január 1935 - začalo sa vyučovať v priestoroch našej školy. Výstavba školy teda trvala pol roka. Vtedy mala škola 251 žiakov, ktorých učili štyria učitelia. Ku škole patrili aj byty pre učiteľov.

1945 - škola sa stáva štátnou národnou školou s ročníkmi 1-5.

1967 - škola bola prebudovaná na plnoorganizovanú základnú deväťročnú školu. Priestory pre ďalšie triedy sa získali prestavbou učiteľských bytov.

1988 - ďalšia prestavba, ktorej výsledkom bola nová elektroinštalácia, zavedenie vody do jednotlivých tried, vymaľovanie priestorov, spojenie hlavnej budovy s traktom.

1989 - dokončenie rekonštrukčných prác – urobili sa drevené obklady chodieb, riaditeľne

a zborovne, dokončili sa klampiarske práce, nátery okien a fasády školy.

NIEKOLKO „NAJ“

Najväčší počet žiakov terajšej školy zaznamenáva školský rok 1967-1968. Vtedy školu navštevovalo 257 žiakov.

Najdlhšie pôsobila v tunajšej škole po vojne (1945) pani učiteľka Emília Kupčová. Nastúpila v školskom roku 1951-52 a po prerušení od roku 1955 učila nepretržite až do školského roku 1989-90. Bolo to 36 rokov.

Najdlhšie vo funkcii zástupcu riaditeľa školy pôsobila pani učiteľka Ľudmila Matajová (17 rokov).

Najstarší písomný dokument, ktorý má škola k dispozícii, zaznamenal učiteľ Alexander Štubňa (1924).

Spomedzi učiteľov, ktorí pôsobili v našej škole nemožno nespomenúť pani Margitu Líškovú - rodáčku z Černovej. Založila a dlhé roky viedla detský divadelný súbor „RADOSTĽ“ a pracovala tvorivo so žiakmi v mimovyučovacom čase.

ZAÚJÍMAVOSTI SO ŠKOLSKEJ KRONIKY

Školský rok: 1925-1926

Do I. triedy chodilo 40 detí, do II. triedy chodilo 61 detí, do opakovacej bolo zapísaných 30 detí. Inšpektorom bol v tom čase Jozef Klimko. Inšpekciu vykonal 23. marca 1926.

Školský rok: 1926-1927

I. trieda – 49 žiakov, II. trieda – 49 žiakov, opakovacia trieda – 26 žiakov.

Počet obyvateľov v Černovej bol 1348.

V roku 1927 sa začala stavať fara. Bol založený dobrovoľný požiarny spolok. Jeho predsedom sa stal učiteľ A. Štubňa.

Školský rok: 1928-1924

I. trieda – 89 detí, II. trieda – 60 detí

V tomto roku bol založený divadelný súbor „MÁJ“. Jeho riaditeľom sa stal učiteľ A. Štubňa. Režisérom bol Ladislav Hatala.

spracoval Juraj Bačkor

Černová - dve školy r. 1933
(bývalý Hellerovský dom - krčma a stará vyšná škola, odkúpil ju A. Hlinka na Kultúrny dom za 80 000 Kč)